

داستان صد ساله ادغام و تفکیک صنعت و معدن و بازرگانی در ایران

چه کسی مسؤل

هزینه‌های تفکیک و ادغام وزار تخانه‌هاست؟

✓ **وزیر بازرگانی دولت موسوی:** مگر اقتصاد کشور آزمایشگاه است؟

صفحه ۲

چانه‌زنی غیرمستقیم ایران و آمریکا در دوحه ادامه دارد

حرکت آرام آرای احیای برجام روی ریل مذاکرات

✓ **تاکید اروپا بر ادامه مذاکرات اصلی احیای برجام در وین**

اجلاس سران کشورهای ساحلی خزر آغاز شد

صفحه ۱

سرمقاله

چالش رگولاتوری و سه اولویت آینده صنعت پتروشیمی

شرکت ملی صنایع پتروشیمی باید در دو مورد قدرت و اشراف کامل بر صنعت داشته باشد:

اول: نظارت و اطمینان از حفظ استانداردهای ایمنی در سطح استانداردهای بین‌المللی و صنعت نفت ایران در واحدهای واگذارشده به بخش خصوصی.
صنعت پتروشیمی از یکسو یک ثروت ملی است و از سوی دیگر چون پتانسیل خطر در این صنعت در سطح بالایی است و در مجتمع‌های ما که اغلب در دو قطب ماهشهر و عسویه متمرکز هستند در صورت بروز حوادث بزرگ، امکان توسعه شراره‌های خطر به سایر مجتمع‌ها هم وجود دارد. به خاطر آویرد آتش‌سوزی که در مجتمع بوعلی سینا رخ داد. نهایتاً پاسخگو وزیر محترم نفت و مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی به مقامات بالای کشور بودند و وزیر محترم نفت سه روز در ماهشهر بود تا شعله‌ها خاموش شد. در صورتیکه سهم دولت در پتروشیمی بوعلی سینا همان ۲۰ درصد سهم شرکت ملی صنایع پتروشیمی در کل هلدینگ خلیج فارس بود. پس معتمد باید ساختار ایمنی مجتمع‌ها تحت نظارت و کنترل وزارت نفت و شرکت ملی صنایع پتروشیمی باشد. این بخش مهمی از رگولاتوری است یعنی حفظ منابع ملی و ثروتی کشور که مغایرتی با خصوصی‌سازی ندارد. سازمان آتش‌نشانی کشور تخصصی‌سازی و کنترل و حتی تمام سرمایه گذاری از منابع و تخصص‌های انسانی و تجهیزات اطفا، حریق توسط شهرداری‌ها صورت می‌گیرد اما مسئول است در مقابل حوادث و آتش‌سوزی‌ها، در صورتیکه شرکت‌های خصوصی هستند و نظارت و اطمینان از حفظ استانداردها و تکلفو و کامل بودن تجهیزات متناسب با پتانسیل خطر در یک فرآیند و حجم سرمایه‌گذاریست. اما این موضوع علی‌رغم عدم نظارت بر ساختار ایمنی مجتمع‌ها، به طور ناخوشته و در غیاب قانون در صورت بروز حادثه، با پاسخگویی وزارت نفت و پتروشیمی به مقامات بالای کشور همراه است.

دوم: برنامه‌ریزی توسعه و کنترل بازار و جلوگیری از انحصار و رقابت ناسالم داخلی در محصولات مشترک تولیدی در شرکت‌های مختلف نیز یکی از ابزارهای رگولاتوری و تنظیم گریست.

اینکه وزارت نفت و شرکت ملی صنایع پتروشیمی صرفاً مجوز تخصیص خوراک صادر نمایند و اجازه کنسگ‌زدن بدهند بدون اینکه موارد و عواملی نظیر تعادل بازار، روشن بودن نرخ خوراک طبق یک رابطه و ضابطه با نرخ فروش محصول یا قوب خلیج فارس، نیاز آینده صنایع داخلی و پایین دستی کشور، سهم تولیدات قابل دسترسی از بازارهای منطقه و جهان، مناسب بودن محل اجرای پروژه از نظر میزان آب قابل دسترس و اطمینان از تأمین منابع مالی لازم از طرف سرمایه گذار بر طبق برنامه اجرایی پروژه مورد بررسی و تایید قرار نگرفته باشند، ایجاد ناهماهنگی در توسعه صنعت خواهد بود و همان چیزییست که به آن توسعه نامتوازن می‌گویند. به عبارت ساده‌تر یعنی توسعه صنعت در غیاب رگولاتوری و در غیاب

سیستم تنظیم گری و رگولاتوری یعنی توسعه به میل و خواست هر عامل دیگری غیر از علم و منطق و منافع ملی و شاهین ترازوی اقتصاد کشور خواهد بود. و از همه مهمتر رعایت استانداردهای زیست محیطی است که خوشبختانه متولی خاص خودش را دارد. از طرف دیگر رگولاتوری باید موارد سخت‌گیرانه‌بی‌دلیل هم در چهارچوب وظایف خود قرار ندهد. مثلاً یک هلدینگ سال‌ها قبل در تولید متانول سرمایه‌گذاری کرده و حالا می‌خواهد محصول متانول خود را به محصول دیگری مثلاً پروپیلن تبدیل کند. اینجا نباید از کسی اجازه بگیرد چون ما خصوصی‌سازی کرده‌ایم و اکنون سرمایه گذار خودش تشخیص می‌دهد که چگونه تأمین منابع خواهد کرد و در کدام بازار خواهد فروخت و آنقدر عقل دارد که تشخیص دهد این سرمایه‌گذاری در مرحله دوم از اقتصاد و بازگشت سرمایه از نرخ مناسبی برخوردار است یا خیر. اینجا دیگر در خوراک از دولت نمی‌خواهد که نیاز به تخصیص خوراک داشته باشد بلکه محصول صادراتی خود را به کالای دیگری با ارزش افزوده تبدیلی می‌کند. در چنین مواردی نباید نیاز به مجوز جز موارد زیست محیطی و تأمین آب مورد نیاز داشته باشد. اما اگر قرار است از منابع صندوق توسعه ملی استفاده کند این بانک‌ها هستند که باید آنقدر توان کارشناسی داشته باشند که اطمینان پیدا کنند این پروژه ظرف مدت زمان مشخص بازگشت مناسب سرمایه را خواهد داشت. شرکت ملی صنایع پتروشیمی باید براساس نیازهای داخلی و فرآیند توسعه به عنوان یک شرکت توسعه‌دهنده و بسا توجه به نیاز بازار بین‌المللی و به دلیل نیاز به توسعه صادرات و تولید ارز، پروژه‌هایی که به دلایل فوق‌الذکر انجام آن امکانپذیراست یعنی علاوه بر در دسترس بودن خوراک برای مدت حداقل ۲۰ سال سایر مواردیکه در بالا مورد اشاره قرار گرفت به بازار متقاضی اجرای پروژه و سرمایه‌گذاری به صورت یک بسته کامل مطالعه شده عرضه نماید؛ و اینکه صرفاً بگوئیم فلان ماده در کشور باید تولید شود و سرمایه معقول را ارائه می‌دهد اما عملى بودن با توجه به شرایط کشور و به خصوص از جنبه‌های زیست محیطی بسیار حائز اهمیت است. هرچند رعایت

کارشناسی بانک‌های وام دهنده که رابط بین پروژه و صندوق توسعه ملی یا فایننس خارجی می‌باشند در عملی بودن پروژه طبق برنامه زمان‌بندی داده شده بسیار حائزاهمیت است. به عبارت ساده‌تر، رگولاتوری، مستلزم قدرت است و قدرت شرکت ملی صنایع پتروشیمی، وابسته به دو دپارتمان برنامه‌ریزی و ایمنی است که باید مرکزیت آن در NPC حفظ می‌شود. مرکزیت ایمنی در NPC و برنامه ریزی قدرتمند می‌تواند قدرت شرکت ملی صنایع پتروشیمی را افزایش دهد. درحالیکه هم اکنون شرکت ملی صنایع پتروشیمی نه قدرت سرمایه‌گذاری پس از اصول اجرایی اصل ۴۴ دارد و نه اجازه سرمایه‌گذاری دارد. در شرایط کنونی پس از خصوصی‌سازی، چه مدیران دوران توسعه برنامه سوم باشند و چه هر تیم دیگری، نمی‌توان به تغییرات بزرگ در این حوزه امید داشت. من سال ۱۳۸۹ بازنشست شدم و پس از دعوت مجدد به کار در سال ۹۲ طرحی ارائه دادم. طبق اصول اجرایی اصل ۴۴ شرکت ملی صنایع پتروشیمی می‌تواند ۲۰ درصد از سهام شرکت‌ها را در اختیار داشته باشد. بنابراین شرکت ملی صنایع پتروشیمی می‌توانست ۲۰ درصد از سهام هر طرحی را که برنامه ریزی NPC تشخیص دهد اقتصادی است در اختیار بگیرد. اما این طرح با دو ایراد مواجه شد. نخست این که وقتی شرکت ملی صنایع پتروشیمی درآمدی ندارد، این ۲۰ درصد را چگونه تأمین کند؟ دوم این که قانون ذکر نکرده که دولت تکلف است؛ بلکه ذکر کرده دولت مجاز است ۲۰ درصد سهم داشته باشد؛ که همین امر، امکان رفع موانع را دشوار می‌کند. برای رشد آینده صنعت پتروشیمی، تنها یک نقطه امید وجود دارد و آن هم جریان پتروپالایشگاه‌هاست که در مجلس هم مورد حمایت قرار گرفته است. به مرور زمان، سوخت‌های فسیلی جایگاه خود را در جهان از دست می‌دهند و جهان به سمت سوخت‌های تجدیدپذیر می‌رود و همین امر جریان ادغام پالایشگاهها و پتروشیمی‌ها را تسریع می‌کند. شرکت پتروشیمی هنگلی چین و همچنین شرکت‌های آرامکو و سایبک عربستان به این سمت حرکت کرده‌اند و باتوجه به این که خوراک هم در پتروپالایشگاه‌ها نفت خام است که محدودیت‌های خوراک را ندارد پیش‌بینی می‌شود پتروپالایشگاه‌ها رشد کنند. البته از آنجا که احداث پتروپالایشگاه با ظرفیت کم صرفه اقتصادی ندارد و نیازمند ۱۵ تا ۲۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری است باید برای تأمین مالی آن چاره اندیشی کرد.

به طور خلاصه، توجه به سه موضوع مهم می‌تواند مسیر حرکت صنعت پتروشیمی را هموار کند. نخست، برنامه‌ریزی برای نوسازی مجتمع‌های قدیمی پتروشیمی مثل بندر امام، رازی، شیراز و سایر مجتمع‌های قدیمی. دوم، برنامه‌ریزی و تسریع در روند احداث پتروپالایشگاهها، سوم، تثبیت قیمت خوراک متناسب با نرخ‌های بین‌المللی و فورب خلیج فارس با تخفیفی معقول به منظور ترغیب سرمایه‌گذاران به سرمایه‌گذاری که البته این امر هم منوط به برنامه‌ریزی قدرتمند در شرکت ملی صنایع پتروشیمی است.

✽**معاون مدیرعامل اسبق شرکت ملی صنایع پتروشیمی**
مجدداً تأکید می‌کنم توانمندی و قدرت

خبر

اجلاس سران کشورهای ساحلی خزر آغاز شد

جمهوری اسلامی ایران همواره، از جمله در اعلامیه تفسیری پس از امضای کنوانسیون، تصریح کرده است که این مساله برای ایران به عنوان کشوری که دارای «شکل ساحل آن آشکارا در وضعیت نامساعدی» است، دارای اهمیت چشمگیر و تعیین کننده است. امیداریم بسا ادامه مذاکرات نمایندگان کشورهای ساحلی در آینده نزدیک، این موافقت‌نامه نیز نهایی شده و راه را برای تصویب کنوانسیون رژیم حقوقی دریای خزر هموار کند. عدالت یکی از بنیان‌های اساسی شکل‌دهنده سیاست‌ساخت خارجی جمهوری اسلامی ایران است بر این اساس برقراری روابط عادلانه بصورت دوجانبه و همچنین شکل‌دهی به نظم عادلانه چندجانبه جزو جهت‌گیری‌های اصلی سیاست خارجی ایران است. طبیعتاً یکی از فواید نظم عادلانه، گسترش روابط دوستانه بین بازیگران به خصوص همسایگان است که تأمین‌کننده منافع متقابل آنها نیز خواهد بود.

در دوره اخیر و با رفع محدودیت‌های ناشی از پاندمی کرونا شاهد افزایش چشمگیر تعاملات سیاسی و اقتصادی بین ایران و کشورهای ساحلی دریای خزر بوده‌ایم. جمهوری اسلامی ایران با توجه به موقعیت جغرافیایی و زیرساخت‌های مناسب خود آماده است زمینه ترازیت و دسترسی کشورهای ساحلی دریای خزر به دیگر کشورهای و مناطق بخصوص بنادر ایران در خلیج فارس و دریای عمان را از طریق قلمرو خود فراهم نماید. همچنین، همکاری در زمینه صادرات و سوآپ نفت و گاز، برق، مواد معدنی و محصولات کشاورزی از جمله مواردی است که در ماه‌های اخیر در دستورکار مذاکرات ما با کشورهای همسایه در دریای خزر بوده است و توافقات خوبی در این زمینه‌ها شکل گرفته است که نوبد دهنده دوران نوینی از همکاری‌های ساحلی می‌انجامد. این راهبرد دریای خزر دریای همکاری است و این همکاری‌ها-سه خصوص بسا توجه به تحولات بین‌المللی اهمیت فزاینده‌ای یافته است. تعامل جمهوری اسلامی ایران با دوستان و همسایگان خود اصالت دارد و ایین تعامل و همکاری نه تنها موجب رونق اقتصادی و افزایش رفاه ملت‌های ما می‌شود بلکه به تقویت استقلال کشورها و صلح و ثبات منطقه‌ای و حل مسائل حوزه خزر صفا از طریق کشورهای ساحلی می‌انجامد. این راهبرد کلان جمهوری اسلامی ایران، فارغ از تحولات بین‌المللی ادامه خواهد یافت.

جمهوری اسلامی ایران از ابتکارات ارائه شده از سوی رؤسای جمهور محترم کشورهای ساحلی دریای خزر برای توسعه همکاری‌های اقتصادی در حوزه‌های حمل و نقل، سرمایه‌گذاری، گردشگری و دیگر اشکال فعالیت‌های اقتصادی استقبال و حمایت می‌نماید و بصورت خاص بر لزوم تقویت روابط فرهنگی و حفظ محیط زیست شکننده دریای خزر تأکید دارد.

جمهوری اسلامی ایران، دریای خزر را دریای صلح و دوستی و عامل پیوند و نزدیکی مردم منطقه می‌داند و برای همکاری‌های همه‌جانبه بر اساس احترام و منافع متقابل آمادگی خود را اعلام می‌دارد.

که به نهادسازی و برگزاری برنامه‌های مشترک فرهنگی- اجتماعی این میراث معنوی حفظ و تقویت می‌شود.

ما به عنوان کشورهاییکه از طریق دریای خزر به هم پیوند خورده‌ایم، و همسایه هستیم و با استفاده از قلمرو یکدیگر به دیگر کشورها و مناطق دسترسی پیدا می‌کنیم، در قبال این پهنه آبی و همچنین کشورهای ساحلی آن، حقوق و تکالیف زیادی داریم. حفاظت از محیط زیست شکننده، استفاده معقول از منابع زنده، فعالیت‌های مسئولانه برای بهره‌مندی از منابع معدنی دریای خزر با هدف توسعه اقتصادی و ارتقای رفاه و امنیت مردمان و احترام به حاکمیت، حقوق حاکمه و صلاحیت یکدیگر در این پهنه آبی، بخشی از این حقوق و تکالیف است.

اصل کلیدی مورد توافق «صلاحیت انحصاری و اجماعی کشورهای ساحلی» برای تصمیم‌گیری راجع به دریای خزر و حل و فصل مسائل آن، چراغ روشنگر و راهنمایی است که در پرتو آن، زمینه‌های دوست و برادر عزیزم آقای سردار بردی محمدوف رؤسای جمهور کشورهای ساحلی دریای خزر برای یکدیگر در این پهنه آبی، بخشی از این حقوق و تکالیف است.

اصل کلیدی مورد توافق «صلاحیت انحصاری و اجماعی کشورهای ساحلی» برای تصمیم‌گیری راجع به دریای خزر و حل و فصل مسائل آن، چراغ روشنگر و راهنمایی است که در پرتو آن، زمینه‌های دوست و برادر عزیزم آقای سردار بردی محمدوف رئیس جمهور محترم ترکمنستان سیاست‌گذاری نمایم. امروز ما در شرایطی در ششمین نشست سران خزر در شهر عشق‌آباد حضور داریم که از نشست قبلی سران در عشق‌آباد در سال ۲۰۰۲ تاکنون راهی طولانی را پیموده‌ایم. با تدوین اسناد متعدد، مبانی حقوقی مناسبی برای همکاری و بهره‌مندی از مواهب این پهنه آبی ایجاد کرده‌ایم. زبان مشترکی برای تأمین منافع متقابل یافته‌ایم. چشم‌انداز روشنی برای ادامه راه به تصویر کشیده‌ایم. همه این دستاوردها نتیجه تلاش، درایت، دوراندیشی، جامع‌نگری و در نظر گرفتن حقوق و منافع متقابل کشورهای ماست.

در نشست قبلی سران کشورهای ساحلی خزر در آکتاندر در سال ۲۰۱۸ پس از دو دهه مذاکره، کنوانسیون وضعیت حقوقی دریای خزر به عنوان سندی که مبین حقوق و تکالیف کشورهای ساحلی و اصول اساسی فعالیت در دریای خزر تلقی می‌شود، نهایی و امضاء شد. قطعاً اجرایی‌شدن آن می‌تواند زمینه‌ساز همکاری‌های بیشتر کشورهای ساحلی و همچنین فعالیت‌های گسترده‌تر در دریای خزر فراهم آورد. طبیعتاً دستیابی به این نقطه مستلزم تحدید حدود منصفانه مناطق اِعمال حاکمیت، حقوق حاکمه و صلاحیت کشورهای ساحلی در خصوص بخش‌های بستر و زیربستر دریا، سطح و ستون آب و همچنین فضای فوقانی دریای خزر است. در این راستا نهایی شدن «موافقت‌نامه چگونگی ترسیم خطوط مبدأ» حائز اهمیت است و

اجلاس سران کشورهای ساحلی خزر با حضور سیدابراهیم رئیسی رئیس جمهور کشورمان آغاز شد.

سید ابراهیم رئیسی دیروز چهارشنبه به منظور شرکت در ششمین اجلاس سران کشورهای ساحلی دریای خزر، به ترکمنستان سفر کرد. سخنرانی در اجلاس سران کشورهای ساحلی دریای خزر و دیدار با سران کشورهای حاضر در این اجلاس از برنامه‌های سفر رئیس جمهور به ترکمنستان است. سید ابراهیم رئیسی بعد از ظهر چهارشنبه در ششمین اجلاس سران کشورهای ساحلی خزر در عشق‌آباد با استقبال از ابتکارات ارائه شده از سوی رؤسای جمهور کشورهای ساحلی دریای خزر برای توسعه همکاری‌های اقتصادی در حوزه‌های مختلف ترکمنستان است.

سید ابراهیم رئیسی بعد از ظهر چهارشنبه در ششمین اجلاس سران کشورهای ساحلی خزر در عشق‌آباد با استقبال از ابتکارات ارائه شده از سوی رؤسای جمهور کشورهای ساحلی دریای خزر برای یکدیگر در این پهنه آبی، بخشی از این حقوق و تکالیف است.

سید ابراهیم رئیسی بعد از ظهر چهارشنبه در ششمین نشست سران کشورهای ساحلی دریای خزر در شهر زیبای عشق‌آباد و دیدار با دوستان و همکاران گرامی، رؤسای جمهور محترم ابراز نمایم. همچنین لازم می‌دانم از میزبانی گرم و صمیمانه دوست و برادر عزیزم آقای سردار بردی محمدوف رئیس جمهور محترم ترکمنستان سیاست‌گذاری نمایم. امروز ما در شرایطی در ششمین نشست سران خزر در شهر عشق‌آباد حضور داریم که از نشست قبلی سران در عشق‌آباد در سال ۲۰۰۲ تاکنون راهی طولانی را پیموده‌ایم. با تدوین اسناد متعدد، مبانی حقوقی مناسبی برای همکاری و بهره‌مندی از مواهب این پهنه آبی ایجاد کرده‌ایم. زبان مشترکی برای تأمین منافع متقابل یافته‌ایم. چشم‌انداز روشنی برای ادامه راه به تصویر کشیده‌ایم. همه این دستاوردها نتیجه تلاش، درایت، دوراندیشی، جامع‌نگری و در نظر گرفتن حقوق و منافع متقابل کشورهای ماست.

در نشست قبلی سران کشورهای ساحلی خزر در آکتاندر در سال ۲۰۱۸ پس از دو دهه مذاکره، کنوانسیون وضعیت حقوقی دریای خزر به عنوان سندی که مبین حقوق و تکالیف کشورهای ساحلی و اصول اساسی فعالیت در دریای خزر تلقی می‌شود، نهایی و امضاء شد. قطعاً اجرایی‌شدن آن می‌تواند زمینه‌ساز همکاری‌های بیشتر کشورهای ساحلی و همچنین فعالیت‌های گسترده‌تر در دریای خزر فراهم آورد. طبیعتاً دستیابی به این نقطه مستلزم تحدید حدود منصفانه مناطق اِعمال حاکمیت، حقوق حاکمه و صلاحیت کشورهای ساحلی در خصوص بخش‌های بستر و زیربستر دریا، سطح و ستون آب و همچنین فضای فوقانی دریای خزر است. در این راستا نهایی شدن «موافقت‌نامه چگونگی ترسیم خطوط مبدأ» حائز اهمیت است و

وزیر ارتباطات:

فیلترینگ اینستاگرام و واتس آپ شایعه است

صفحه ۵

هاشمی‌طبا:

اینکه یک رئیس‌جمهور وعده گرانی بدهد از عجایب است

یک فعال سیاسی اصلاح‌طلب گفت: امروز همه مدعیان در دولت جمع شده‌اند. اشخاصی مانند محسن رضایی، قاضی‌زاده‌هاشمی و زاکانی می‌گفتند کار انجام می‌دهند امروز در دولت هستند اما کاری نمی‌توانند انجام دهند....

صفحه ۲

بانک مرکزی اعلام کرد

قیمت هر متر خانه در تهران در مرز ۴۰ میلیون

صفحه ۱۰

گفت‌وگو با کارگردان «مسافری از هند» و «خط قرمز»

پشت دستم را داغ کردم

دیگر برای تلویزیون سریال نسامز

صفحه ۹